FIL-QORTI TAL-APPELL KRIMINALI

Onor. Imħallef Dr. Aaron M. Bugeja M.A. (Law), LL.D. (melit)

Illum 16 ta' Mejju 2023

Appell numru 408/2022

Il-Pulizija
vs.
Javier CAMILLERI

Il-Qorti rat is-segwenti:

A. L-IMPUTAZZJONIJIET

1. Dan huwa appell ta' Javier CAMILLERI (detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 41491M) minn sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) nhar is-27 ta' Settembru 2022 fejn ġie mixli talli:

   Nhar l-10 ta' Settembru 2019 ġewwa Triq San Ġorġ f'San Ġiljan : -
   (i) Saq il-vettura bil-mutur jew vettura oħra bi traskuraġni;
   (ii) Saq vettura bil-mutur jew vettura oħra b'mod perikoluż;
   (iii) Saq vettura bil-mutur jew vettura oħra b'nuqqas ta' kont;
   (iv) Saq jew ipprova jsuq jew kellu kontroll ta' vettura bil-mutur jew vettura oħra li kienet fit-triq jew f'post pubbliku ieħor waqt li ma kienx f'kundizzjoni li jsuq minħabba xorb jew drogi;
   (v) Ħalla vettura waħidha bla ma ħa prekawzjoni xierqa biex ma tiġix imċaqalqa sakemm idum nieqes jew ħalla vettura wieqfa fit-triq jew li kienet immaniġjata b'mod li tkun ta' xkiel bla bżonn jew ta' xi inkonvenjent għall-pubbliku;

(vi) Meta kien involut f'inċident tat-traffiku li kien jinvolvi offiża fuq il-persuna oħra jew ġiet ikkaġunata ħsara lil xi vettura, annimal jew proprjeta' oħra, naqas milli jieqaf u jagħti l-isem u l-indirizz tiegħu u/jew informazzjoni tas-sid tal-vettura, id-dettalji tal-assiguratur kif ukoll il-marka ta' reġistrazzjoni tal-vettura lill-uffiċjal tal-pulizija, gwardjan lokali jew lil persuna li jkollha raġuni biżżejjed li titlob li jsir hekk;

(vii) Naqas milli jobdi l-ordni tal-pulizija meta ġie avżat bil-fomm jew b'avviż bil-miktub sabiex jattendi l-Għassa tal-Pulizija jew f'xi post ieħor indikat mill-Pulizija Eżekuttiva sabiex jippreżenta d-dokumenti meħtieġa mill-istess Pulizija.

B. IS-SENTENZA APPELLATA

2. Permezz tas-sentenza aktar 'il fuq imsemmija, il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, filwaqt li lliberat lill-imputat qua appellant mit-tieni, it-tielet, ir-raba', il-ħames u s-seba' imputazzjonijiet, sabitu ħati tal-ewwel u tas-sitt imputazzjonijiet miġjuba kontra tiegħu u kkundannatu għall-multa ta' tliet mija u ħamsin Euro (€350) kif ukoll skwalifikatu milli jkollu jew jikseb liċenzja ta' sewqan għal perjodu ta' tmient ijiem mid-data tas-sentenza u mponiet sitt punti penali fuq il-liċenzja tas-sewqan tiegħu.

C. L-APPELL INTERPOST

3. CAMILLERI appella minn din is-sentenza fejn talab lil din il-Qorti sabiex jogħġobha tirriforma s-sentenza appellata billi tikkonfermaha f'dik il-parti fejn ma sabitx ħtija fl-appellant u lliberatu mill-imputazzjonijiet numru tnejn, tlieta, erbgħa, ħamsa u sebgħa u tħassarha u tirrevokaha f'dik il-parti fejn sabitu ħati tal-ewwel u tas-sitt imputazzjonijiet u minflok tiddikjarah mhux ħati tagħhom u tilliberah kompletament skont il-liġi jew alternattivament u mingħajr preġudizzju, f'każ li dan l-appell ma jintlaqax, jogħoġobha tħassarha f'dik il-parti tal-piena billi minflok tiġi mposta piena jew sanzjoni oħra li tkun aktar ekwa għaċ-ċirkostanzi tal-każ u dan wara li stqarr is-segwenti (in suċċint):

A. L-ewwel aggravju: sejbien ta' ħtija fuq l-ewwel imputazzjoni: illi fir-rigward tal-akkuża tas-sewqan b'mod traskurat, mhux biss il-prosekuzzjoni ma rnexxilhiex tipprova l-imputazzjoni sal-grad rikjest iżda lanqas ġabet prova li effettivament l-esponent kien qiegħed isuq b'mod traskurat. Illi ħadd mix-xhieda okulari li ġew imressqa mill-

prosekuzzjoni ma stqarr jew imqarr lissen xi kelma li l-esponent kien qiegħed isuq b'manjiera traskurata. Illi fix-xhieda tiegħu Melo Attard (il-persuna li kienet fil-vettura l-oħra meta seħħ l-inċident) kontinwament jafferma li huwa ma jafx x'ġara. Mill-banda l-oħra, ix-xhud okulari l-ieħor Lawrence Falzon li kien preżenti dak il-ħin fuq il-post u ra l-inċident quddiem għajnejh mhux talli ma jgħidx li l-esponent kien qiegħed isuq b'mod traskurat iżda jispjega li meta l-appellant daħal fil-karozza huwa 'Qabad u ħareġ hekk, no problem'. Illi għalhekk mix-xhieda li tressqet jirriżulta b'mod ċar li effettivament ħadd ma ra lill-esponent isuq u li almenu setgħu jikkonfermaw l-manjiera li biha huwa kien qiegħed isuq il-vettura tiegħu. Għal kuntrarju, Lawrence Falzon jiddeskrivi li l-esponent qala' b'mod 'normali' u mingħajr problemi.

B. It-tieni aggravju: sejbien ta' ħtija fuq is-sitt imputazzjoni: illi l-esponent jissottometti li huwa mhuwhiex jikkontesta li saq minn fuq il-post wara li seħħ l-inċident. Iżda li dak li qiegħed jiġi kkontestat huwa li dan il-fatt kellu jittieħed u jitqies fl-inkwadratura ta' kif żvolġew l-affarijiet dakinhar tal-inċident u kif rakkontat mix-xhieda li ġew prodotti u li effettivament wasslet sabiex l-appellant jitlaq minn fuq il-post. Il-verżjoni li ta Falzon taqbel ma' dik li taha l-appellant a tempo vergine 'ġie xi ħadd iħabbatli mat-tieqa, ġie jitkellem hawn b'leħen jgħajjat u f'daqqa waħda xebgħa nies u eċċetera eċċetera u biex ngħidlek il-verita bżajt u soqt.' Illi għalhekk jirriżulta mill-provi u mix-xhieda li effettivament l-appellant saq minn fuq il-post mhux għaliex ma riedx jagħti d-dettalji tiegħu jew bl-intenzjoni li jiskansa l-id tal-ġustizzja iżda għaliex huwa beża' li minħabba li l-inċident b'konsegwenza ta' liema ġew diversi nies madwar il-karozza tiegħu jgħajtu miegħu huwa kien ser jidħol f'xi argument jew ġlieda u jispiċċa jaqla xi 'daqqtejn' (kif spjega tajjeb Falzon) wara ġurnata xogħol. Infatti Lawrence Falzon stess jistqarr fix-xhieda tiegħu billi jgħid li għall-bidu anki hu kien sejjer jagħmel għalih. Lawrence Falzon anki jikkonferma kif meta seħħ l-inċident, l-appellant waqaf u mhux baqa' sejjer. Illi għalhekk l-appellant jissottometti li tenut kont taċ-ċirkostanzi tal-każ magħdudin kollha flimkien, u abbażi tad-dinamika ta' kif ġraw l-affarijiet, dakinhar tal-inċident huwa ma kellux jinstab ħati fuq din l-imputazzjoni.

D. IL-PARTI ĠENERALI

4. Illi din il-Qorti hija Qorti ta' reviżjoni tas-sentenza tal-Qorti tal-Man ġistrati u ma tbiddilx l-apprezzament tal-provi magħmul mill-Qorti tal-Maġistrati meta dik il-Qorti tkun legalment u raġonevolment korretta fl-apprezzament li hija kienet għamlet. Fis-sentenza **Ir-Repubblika ta' Malta vs Emanuel ZAMMIT** deċiża mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Superjuri)[1] intqal:

---

[1] Tal-21 t'April 2005. Ara wkoll Ara, fost ohrajn, l-Appelli Kriminali Superjuri: **Ir-Repubblika ta' Malta vs Domenic Briffa**, 16 ta' Ottubru 2003; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Godfrey Lopez** u r-**Repubblika ta' Malta v. Eleno sive Lino Bezzina** 24 ta' April 2003, **Ir-Repubblika ta' Malta vs Lawrence Asciak sive Axiak** 23 ta' Jannar 2003, **Ir-Repubblika ta' Malta vs Mustafa Ali Larbed**; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Thomas sive Tommy Baldacchino**, 7 ta' Marzu 2000, **Ir-Repubblika ta' Malta vs Ivan Gatt**,

kif dejjem gie ritenut huwa principju stabbilit fil-gurisprudenza ta' din il-Qorti li hija ma tiddisturbax l-apprezzament dwar il-provi maghmul mill-ewwel Qorti jekk tasal ghall-konkluzjoni li dik il-Qorti setghet ragjonevolment u legalment tasal ghall-konkluzjoni li tkun waslet ghaliha. Fi kliem iehor, din il-Qorti ma tirrimpjazzax id-diskrezzjoni fl-apprezzament tal-provi ezercitata mill-ewwel Qorti izda taghmel apprezzament approfondit tal-istess biex tara jekk dik l- ewwel Qorti kinitx ragjonevoli fil-konkluzjoni taghha. Jekk, izda, din il-Qorti tasal ghall-konkluzjoni li l-ewwel Qorti, fuq il-provi li kellha quddiemha, ma setghetx ragjonevolment jew legalment tasal ghall-konkluzjoni li tkun waslet ghaliha, allura din tkun raguni valida, jekk mhux addirittura impellenti, sabiex din il-Qorti tiddisturba dik id-diskrezzjoni u konkluzjoni.

5. Anke jekk din il-Qorti tistħarreġ ix-xiehda li tkun tressqet quddiem il-Qorti tal-Maġistrati, ir-rwol ta' din il-Qorti jibqa' dak ta' reviżjoni tad-deċiżjoni mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati. Fil-kors ordinarju tal-funzjoni tagħha, ma ssirx Qorti ta' ritrattazzjoni, u ma terġax tisma' l-każ u tiddeċiedi l-każ mill-ġdid. Id-deċiżjoni jekk l-imputat ikunx ħati jew le teħodha l-Qorti tal-Maġistrati, li għandha d-dover li tanalizza l-provi u l-argumenti legali kollha u tasal għall-konklużjonijiet tagħha.[2]

6. Din il-Qorti, b'hekk tirrevedi s-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati billi tara jekk u safejn, bis-saħħa tal-provi li jkunu ġew miġjuba mill-partijiet u tal-argumenti legali dibattuti quddiem il-Qorti tal-Maġistrati, setgħetx dik il-Qorti legalment u raġonevolment tasal għall-

---

1 ta' Dicembru 1994; u **Ir-Repubblika ta' Malta vs George Azzopardi**, 14 ta' Frar 1989; u l-Appelli Kriminali Inferjuri: **Il-Pulizija vs Andrew George Stone**, 12 ta' Mejju 2004, **Il-Pulizija vs Anthony Bartolo**, 6 ta' Mejju 2004; **Il-Pulizija vs Maurice Saliba**, 30 ta' April 2004; **Il-Pulizija vs Saviour Cutajar**, 30 ta' Marzu 2004; **Il-Pulizija vs Seifeddine Mohamed Marshan** et, 21 ta' Ottubru 1996; **Il-Pulizija vs Raymond Psaila et**, 12 ta' Mejju 1994; **Il-Pulizija vs Simon Paris**, 15 ta' Lulju 1996; **Il-Pulizija vs Carmel sive Chalmer Pace**, 31 ta' Mejju 1991; **Il-Pulizija vs Anthony Zammit**, 31 ta' Mejju 1991.

Fil-kawża **Ir-Repubblika ta' Malta vs Domenic Briffa** ġie mistqarr li :

> Kif gie ritenut diversi drabi, hawn qieghdin fil-kamp ta' l- apprezzament tal-fatti, apprezzament li l-ligi tirrizerva fl- ewwel lok lill-gurati fil-kors tal-guri, u li din il-Qorti ma tiddisturbahx, anke jekk ma tkunx necessarjament taqbel mija fil-mija mieghu, jekk il-gurati setghu legittimament u ragonevolment jaslu ghall-verdett li jkunu waslu ghalih. Jigifieri l-funzjoni ta' din il-Qorti ma tirrizolvix ruhha f'ezercizzju ta' x'konkluzjoni kienet tasal ghaliha hi kieku kellha tevalwa l-provi migbura fi prim'istanza, imma li tara jekk il-verdett milhuq mill-gurija li tkun giet "properly directed", u nkwadrat fil-provi prodotti, setax jigi ragonevolment u legittimament milhuq minnhom. Jekk il-verdett taghhom huwa regolari f'dan is-sens, din il-Qorti ma tiddisturbahx (ara per ezempju Ir-Repubblika ta' Malta v. Godfrey Lopez u r-Repubblika ta' Malta v. Eleno sive Lino Bezzina decizi minn din il-Qorti fl-24 ta' April 2003, Ir-Repubblika ta' Malta v. Lawrence Asciak sive Axiak deciza minn din il-Qorti fit-23 ta' Jannar 2003, Ir-Repubblika ta' Malta v. Mustafa Ali Larbed deciza minn din il-Qorti fil-5 ta' Lulju 2002, ir-Repubblika ta' Malta v. Thomas sive Tommy Baldacchino deciza minn din il-Qorti fis-7 ta' Marzu 2000, u r-Repubblika ta' Malta v. Ivan Gatt deciza minn din il-Qorti fl-1 ta' Dicembru 1994).

[2] u dan sakemm ma jkunx hemm raġunijiet eċċezzjonali entro l-parametri ta' dak li jipprovdi l-artikolu 428(3)(5) tal-Kodiċi Kriminali li din il-Qorti tkun tista' tiddeċiedi hi l-meritu tal-kawża.

konklużjoni milħuqa minnha fis-sentenza tagħha. Biex tagħmel dan ix-xogħol ta' reviżjoni din il-Qorti, tkun trid tifli l-provi u l-argumenti miġjuba quddiem il-Qorti tal-Maġistrati u tara jekk, u safejn, b'dawk il-provi li kellha quddiemha, il-Qorti tal-Maġistrati setgħetx tasal għall-konklużjonijiet tagħha kif jidhru fis-sentenza b'mod tajjeb u skont il-Liġi.

7. Jekk din il-Qorti tara li l-Qorti tal-Maġistrati setgħet tasal għall-konklużjonijiet li waslet għalihom skont il-provi u l-argumenti legali li kellha quddiemha, anke jekk dik ma kienetx l-unika konklużjoni li dik il-Qorti setgħet tasal għaliha, allura din il-Qorti ma tibdilx il-konklużjonijiet milħuqa mill-Qorti tal-Maġistrati. Dan peress li jekk il-Qorti tal-Maġistrati tkun għamlet xogħolha tajjeb, din il-Qorti ma tistax taqbad u tibdlilha s-sentenza tagħha, jekk mhux għax ikun hemm raġuni valida. Il-fatt biss li l-appellant ma jkunx jaqbel mal-konklużjonijiet tas-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati mhux biżżejjed biex din il-Qorti tibdel is-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati.

8. Jekk mill-banda l-oħra din il-Qorti tara li, mill-provi li nġiebu jew mill-argumenti legali imresqin quddiemha, l-Qorti tal-Maġistrati tkun żbaljat fl-apprezzament tal-provi jew fl-interpretazzjoni tal-argumenti legali imresqin quddiemha, b'mod li allura din il-Qorti tqis ma jkunx sigur u sodisfaċenti li tistrieħ fuq dawk il-konklużjonijiet, allura din il-Qorti imbagħad għandha s-setgħa u d-dmir li tibdel dik is-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati, jew dawk il-partijiet minnha li jirriżultaw li jkunu żbaljati jew li ma jirriflettux il-Liġi.[3]

9. Dawn il-provi pero jridu qabel xejn ikunu jirrispettaw ir-regoli tal-evidenza fi proċedimenti penali. L-artikolu 637 tal-Kodiċi Kriminali jgħid li għal dak li jirrigwarda xhieda ta' eta' minuri, xhieda tal-imputat kif ukoll ix-xhieda ta' persuni li huma klassifikati taħt l-artikolu 636 tal-Kodiċi Kriminali, fosthom persuni li jkollhom interess fil-kwistjoni li fuqha tkun meħtieġa x-xhieda tagħhom, jew fir-riżultat tal-kawża:

---

[3] Ara wkoll, fost oħrajn, l-Appelli Kriminali Superjuri: **Ir-Repubblika ta' Malta vs Rida Salem Suleiman Shoaib**, 15 ta' Jannar 2009; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Paul Hili**, 19 ta' Gunju 2008; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Etienne Carter**, 14 ta' Dicembru 2004; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Domenic Briffa**, 16 ta' Ottubru 2003; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Godfrey Lopez** u **Ir-Repubblika ta' Malta vs Eleno sive Lino Bezzina,** 24 ta' April 2003; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Lawrence Asciak sive Axiak,** 23 ta' Jannar 2003, **Ir-Repubblika ta' Malta vs Mustafa Ali Larbed**, 5 ta' Lulju 2002; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Thomas sive Tommy Baldacchino**, 7 ta' Marzu 2000, **Ir-Repubblika ta' Malta vs Ivan Gatt**, 1 ta' Dicembru 1994; u **Ir-Repubblika ta' Malta vs George Azzopardi**, 14 ta' Frar 1989; u l-Appelli Kriminali Inferjuri: **Il-Pulizija vs Andrew George Stone**, 12 ta' Mejju 2004, **Il-Pulizija vs Anthony Bartolo**, 6 ta' Mejju 2004; **Il-Pulizija vs Maurice Saliba**, 30 ta' April 2004; **Il-Pulizija vs Saviour Cutajar**, 30 ta' Marzu 2004; **Il-Pulizija vs Seifeddine Mohamed Marshan et**, 21 ta' Ottubru 1996; **Il-Pulizija vs Raymond Psaila et**, 12 ta' Mejju 1994; **Il-Pulizija vs Simon Paris**, 15 ta' Lulju 1996; **Il-Pulizija vs Carmel sive Chalmer Pace**, 31 ta' Mejju 1991; **Il-Pulizija vs Anthony Zammit**, 31 ta' Mejju 1991.

> id-deċiżjoni (dwar il-kredibbilta tagħhom) titħalla fid-diskrezzjoni ta' min għandu jiġġudika l-fatti, billi jittieħed qies tal-imġieba, kondotta u karattru tax-xhud, tal-fatt jekk ix-xhieda għandiex mis-sewwa jew hix konsistenti, u ta' fattizzi oħra tax-xhieda tiegħu, u jekk ix-xhieda hix imsaħħa minn xiehda oħra, u taċ-ċirkostanzi kollha tal-każ.

10. Imbagħad l-artikolu 638 tal-Kodiċi Kriminali jagħmilha ċara li huwa fid-dover tal-Prosekuzzjoni li ġġib il-provi kollha u l-aħjar prova possibbli sabiex il-grad tal-prova tal-Prosekuzzjoni jintlaħaq b'suċċess. Jekk dawk il-provi jkunu jikkonsistu prinċipalment fil-verżjoni ta' xhud waħdieni, il-Qorti xorta waħda tista' tasal sal-grad ta' prova rikjest fi proċedimenti kriminali, jekk dak ix-xhud ikun ġie emnut; u dan peress li f'din l-eventwalita, din ix-xiehda ssir biżżejjed biex tagħmel prova sħiħa u kompluta minn kollox, daqs kemm kieku l-fatt ġie ippruvat minn żewġ xhieda jew aktar. Fil-fatt l-artikolu 638(2) tal-Kodiċi Kriminali jgħid li xhud wieħed waħdu, jekk emnut, huwa suffiċjenti sabiex fuq ix-xiehda tiegħu il-Qorti tkun tista' ssib ħtija. Dan il-prinċipju ġie kkonfermat f'diversi każijiet li dawn il-Qrati kellhom quddiemhom fil-passat.[4] Jiġifieri huwa legalment korrett u permissibbli Qorti ta' Ġustizzja Kriminali tasal li ssib ħtija f'persuna akkużata fuq ix-xiehda ta' xhud wieħed biss.

11. In oltre kif gie ritenut mil-Qorti fl-Appell Kriminali fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Joseph Thorne:**[5]

> mhux kull konflitt fil-provi ghandu awtomatikament iwassal ghall-liberazzjoni tal-persuna akkuzata. Imma l- Qorti, f' kaz ta' konflitt fil-provi, trid tevalwa l-provi skond il-kriterji enuncjati fl-artikolu 637 tal-Kodici Kriminali w tasal ghall-konkluzzjoni dwar lil min trid temmen u f' hix ser temmnu jew ma temmnux'.

12. F'dan il-kuntest, allura, l-akbar sfida li jkollhom il-Qrati fil-każijiet li jisimgħu hija li jiskopru l-verita storika; u dan peress li l-evidenza li tinġieb quddiemhom - kemm dik diretta, kif ukoll dik indiretta - mhux dejjem neċessarjament twassal għall-dik il-verita'. Xhud jista' jkun konsistenti kemm fil-veritajiet li jgħid, kif ukoll fil-gideb li jista' jkun qiegħed jgħid. U huwa għalhekk li jeżisti wkoll ir-reat ta' sperġur. Il-Qrati ma għandhomx is-setgħa li jaqraw l-imħuħ tan-nies. Il-Qrati jippruvaw jifhmu xi jkollhom f'moħħhom, f'qalbhom

---

[4] Ara fost oħrajn l-appelli kriminali sede inferjuri fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Joseph Bonavia** ppreseduta mill-imħallef Joseph Galea Debono u datata s-6 ta' Novembru 2002; **Il-Pulizija vs Antoine Cutajar** ippreseduta mill-Imħallef Patrick Vella u deċiża fis-16 ta' Marzu 2001; **Il-Pulizija vs Carmel Spiteri** ippreseduta mill-Imħallef David Scicluna u deċiża fid-9 ta' Novembru 2011; Ara wkoll **Ir-Repubblika ta' Malta vs Martin Dimech** deċiża mill-Qorti tal-Appell Sede Superjuri u ppreseduta mill-Imħallfin Joseph Filletti, David Scicluna u Joseph R. Micallef u datata 24 ta' Settembru 2004.

[5] Deċiża fid-9 ta' Lulju 2003 mill-Qorti tal-Appell Kriminali Sede Inferjuri ippreseduta mill-Imħallef Joseph Galea Debono.

u fil-kuxjenza tagħhom in-nies li jidhru quddiemhom biss mill-kliem li jgħidu u mill-egħmil tagħhom. Il-Qrati jridu jistrieħu biss fuq il-provi li jkunu nġiebu quddiemhom – ċjoe l-evidenza diretta jew l-evidenza indiretta.

13. Mill-banda l-oħra biex persuna tiġi misjuba ħatja, il-Liġi kriminali **<u>ma teħtieġx</u>** li din tkun stabbilita b'ċertezza assoluta. Il-Liġi tal-proċedura Maltija hija imnisla mis-sistema Ingliża fejn huwa meħtieġ li biex Qorti ta' Ġustizzja Kriminali tkun tista' ssib ħtija f'akkużat, il-Prosekuzzjoni tkun trid irnexxielha tipprova l-każ tagħha lil hinn minn kull dubju dettat mir-raġuni in bażi għall-provi imresqa minnha. Jekk id-Difiża tipprova l-punt tagħha fuq bażi ta' probabbilita, jew tislet argument, inkluż mill-provi tal-Prosekuzzjoni stess, u jirnexxielha ddaħħal dubju dettat mir-raġuni, allura l-Qorti ma tkunx tista' ssib ħtija fl-akkużat.

14. Il-Qorti tkun tista' tasal għal din il-konklużjoni biss wara li tkun għarblet il-provi ammissibbli kollha li jkunu tressqu quddiemha, jiġifieri kemm l-evidenza ordinarja kif ukoll dik esperta, kemm dik diretta u kif ukoll dik indiretta. Fl-aħħar mill-aħħar dik il-Qorti trid tkun żgura moralment, sure fis-sistema Legali Ingliż,[6] li l-każ seħħ skont kif tkun qed tipprospetta l-Prosekuzzjoni lil hinn minn kull dubju dettat mir-raġuni. Dan huwa l-ogħla livell ta' prova li l-Liġi teħtieġ biex tinstab ħtija; livell li huwa anqas miċ-ċertezza assoluta, iżda li huwa ogħla mill-bilanċ tal-probabbilitajiet.

15. Fil-każ Ingliż **Majid**,[7] Lord Moses stqarr hekk:

> Judges are advised by the Judicial Studies Board, as they have been for many years, to direct the jury that before they can return a verdict of guilty, they must be sure that the defendant is guilty.

16. Inoltre, fil-ktieb tagħhom **The Modern Law on Evidence**, Adrian Keane u Paul McKeown[8] jgħidu s-segwenti:

> In the wake of difficulties encountered with the formula of proof beyond reasonable doubt, Majid makes it clear that the direction on the criminal standard must adhere to the formula of proof by being "sure", in accordance with the longstanding advice given to judges by the Judicial Studies Board. That advice currently contained in the Crown Court Bench Book, is simply that the prosecution prove their case if the jury, having considered all the relevant evidence, are sure that the accused is

---

[6] **R v Majid**, 2009, EWCA Crim 2563, CA at 2
[7] ibid.
[8] Oxford University Press, 2012, p. 106 – 108.

> guilty. Further explanation is described as 'unwise'. If the jury are not sure then, they must find the accused not guilty.

17. Meta jiġi biex ifisser dan il-grad ta' prova fi proċedimenti kriminali, l-Imħallef William Harding kien xi drabi jirreferi għal dal-kunċett bħala l-prinċipju **tas-sikurezza**. Hekk per eżempju fl-appell kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Joseph Peralta** deċiża mill-Qorti Kriminali nhar il-25 t'April 1957 dik il-Qorti kienet qalet li f'dak il-każ, in bażi għall-provi miġjuba quddiemha hija setgħet tasal **b'sikurezza** għall-konklużjoni fir-rigward tal-istat tal-imputat, liema stat fattwali kellu jiġi pruvat in bażi għal suffiċjenza probatorja lil hinn minn kull dubju dettat mir-raġuni. B'hekk dik il-Qorti ġja fl-1957 kienet irrikonoxxiet l-ekwivalenza bejn l-istat mentali ta' sikurezza mas-suffiċjenza probatorja lil hinn minn kull dubju dettat mir-raġuni, kif ukoll illum rifless fil-ġurisprudenza l-aktar reċenti fl-Ingilterra u Wales.

18. U huwa biss meta jkun hemm **id-dubju veru, bażat fuq ir-raġuni, fuq is-sens komun u fuq il-buon sens, ċjoe d-dubju li jibqa' jippersisti wara li jsir stħarriġ dettaljat u b'attenzjoni, b'diliġenza u b'mod imparzjali tal-provi u l-argumenti kollha li jkunu ġew imresqin mill-Prosekuzzjoni u mid-Difiża** li mbagħad, jekk jibqa' jippersisti dan id-dubju, jkun jista' jingħad li dak il-livell ta' sikurezza, ossija suffiċjenza probatorja lil hinn minn kull dubju dettat mir-raġuni ma jkunx intlaħaq; u li allura bħala konsegwenza, il-Qorti ma tkunx tista' tiddikkjara lill-ħati tal-akkużi miġjuba kontrih.

19. Meta l-partijiet fi proċeduri penali, jagħżlu li jresqu prova, huma jridu jissodisfaw il-best evidence rule, ċjoe jridu jresqu l-aħjar prova li tkun tista' tiġi preżentata fil-każ konkret. Fis-sentenza fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta' Malta vs George Spiteri** deċiża mill-Qorti tal-Appell Kriminali, ġie ritenut is-segwenti:

> Huwa principju fondamentali fil-process kriminali li l-ligi tesigi li kull min jrid jipprova xi haga, ghandu jressaq l-ahjar prova, u dan jista' biss jaqa' fuq prova sekondarja kemm il-darba din l-ewwel jew l-ahjar prova mhiex disponibbli. Hu veru wkoll, izda, li min ghandu jiggudika jista', skond il-ligi, u minkejja dan il-principju fondamentali appena msemmi, joqghod fuq ix-xhieda anke ta' persuna wahda jekk b'dak li tghid din il-persuna, jikkonvinci lill-gudikant sal-grad tal-konvinciment morali mill-htija tal-persuna akkuzata.

20. Illi huwa importanti wkoll li din il-Qorti tirreferi għar-regola tal-hearsay u kif din tiġi applikata fil-kamp penali Malti. L-artikoli 598 u 599 tal-Kodiċi ta' Organizazzjoni u Proċedura Ċivili (Kap 12) li jirregolaw **il-hearsay evidence**, u reżi applikabbli fi proċedimenti

quddiem Qrati ta' Ġustizzja Kriminali bis-saħħa tal-artikoli 520(1)(d) u 645 tal-Kodiċi Kriminali jgħidu kif ġej:

> **598.** (1) Bħala regola, il-qorti ma tiħux qies ta' xiehda dwar fatti li x-xhud igħid li ġie jafhom mingħand ħaddieħor jew li qalhom ħaddieħor li jista' jinġieb biex jagħti xiehda fuq dawk ilfatti.
>
> (2) Il-qorti tista', ex officio, jew fuq oppożizzjoni tal-parti, ma tħallix jew tiċħad li jsiru mistoqsijiet bi skop li jittieħdu xiehda bhal dawk.
>
> (3) Iżda l-qorti tista' ġġiegħel lix-xhud li jsemmi l-persuna li mingħandha jkun sar jaf il-fatti li għalihom jirriferixxu dawk ilmistoqsijiet.
>
> **599.** Il-qorti tista', skont iċ-ċirkostanzi, tippermetti xiehda fuq kliem ħaddieħor u tieħu qies tagħha, meta dan l-istess kliem ħaddieħor ikollu, fih innifsu, importanza sostanzjali, fuq il-meritu tal-kawża jew ikun jagħmel parti mill-meritu; inkella meta dan ħaddieħor ma jkunx jista' jinġieb biex jixhed, u l-fatti jkunu tali li ma jkunux jistgħu jiġu ppruvati sewwa xort'oħra, l-aktar f'każijiet ta' twelid, ta' żwieġ, ta' mewt, ta' assenza, ta' servitù, ta' rjieħ ta'immobbli, ta' pussess, ta' drawwiet, ta' ġrajjiet storiċi pubbliċi, ta'reputazzjoni jew ta' fama, ta' kliem jew fatti ta' nies li mietu jew li jkunu assenti u li ma kellhom ebda interess li jgħidu jew jiktbu l-falz, u ta' fatti oħra ta' interess ġenerali jew pubbliku jew li jkunu magħrufa minn kulħadd.

21. Fil-kawża deċiża minn din il-Qorti diversament presjeduta fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Janis Caruana** tal-14 ta' Mejju 2012 mill-Imħallef Lawrence Quintano il-kwistjoni tal-**hearsay evidence** kienet ġiet indirizzata b'dan il-mod:

> 21. Bir-rispett kollu, il-hearsay rule tagħna (fl-artikolu 599) mhix daqshekk riġida daqs kemm wieħed jaħseb. Fil-fatt l-ewwel parti ta' dan l-artikolu jgħid hekk:
> '599. Il-qorti tista', skont iċ-ċirkostanzi, tippermetti xiehda fuq kliem ħaddieħor u tieħu qies tagħha, meta dan l-istess kliem ħaddieħor ikollu, fih innifsu, importanza sostanzjali, fuq il-meritu tal-kawża jew ikun jagħmel parti mill-meritu; inkella meta dan ħaddieħor ma jkunx jista' jinġieb biex jixhed, u l-fatti jkunu tali li ma jkunux jistgħu jiġu ppruvati sewwa xort'oħra,'
>
> 22. Fil-fatt fil-kawża 'Joseph Mary Vella et versus il-Kummissarju tal-Pulizija' il-Qorti Kostituzzjonali nhar it-13 ta' Jannar 1988 qalet hekk:
> 'Issa, fil-każ preżenti, si tratta ta' depożizzjoni ta' xhud dwar x'qallu ħaddieħor li ma jistax jiġi prodott minħabba li x-xhud ġie marbut bis-sigriet professjonali fuq l-identita' ta'dan il-ħaddieħor. Ċertament il-klem ta' dan il-ħaddieħor jistgħu, fiċ-ċirkostanzi tal-każ, ikollhom importanza sostanzjali fuq il-mertu tal-kawża. Għalhekk il-Qorti ma tara l-ebda raġuni l-għala għandha tiddipartixxi millkonlużjoni tal-ewwel qorti (li tħalli lil dan ix-xhud jiddeponi).'
>
> 23.Ukoll fl-Ingilterra u f'Wales ir-regola tal-hearsay m'għadhiex stretta daqsa qabel. Il-Qorti Ewropea Dwar id-Drittijiet tal-Bniedem fil-każ ' Al-Khawaja and Tahery versus the United Kingdom' tal-15 ta' Diċembru 2011 (deċiżjoni tal-Grand Chamber) qalet hekk f'pargrafu 130:

‘However, the Court notes that the present cases have arisen precisely because the legal system in England and Wales has abandoned the strict common law rule against hearsay evidence. Exceptions to the rules have been created, notably in the 1988 and 2003 Acts, which allowed for admission of ST’s statement in Al-Khawaja’s case and T’s statement in Tahery’s case.’

24. Fil-każ ta’ Al-Khawaja, ST kienet għamlet rapport lill-Pulizija numru ta’ xhur sewwa wara li kienet allegatament assaltata minn tabib. ST għamlet suwiċidju qabel il-ġuri. L-Imħallef li ppresieda ħalla li jinqara r-rapport waqt il-ġuri u ta direzzjonijiet appożiti. (Ara paragrafi 9 -19 tal-istess sentenza). Il-Grand Chamber ma sabitx vjolazzjoni talartikolu 6 (ara par.158 tas-sentenza).

25. Issa, jekk wieħed janalizza s-sitwazzjoni fil-każ li jinsab fil-preżent quddiem il-Qorti, ir-rapport bl-ebda mod ma jgħid li min għamel ir-rapport dwar is-serqa indika lill-appellant. Kieku kien hekk ir-rapport kien ikun prova li sar it-tali kliem iżda mhux prova li l-appellant wettaq is-serqa għalkemm l-istess rapport kien ikun jista’ jintuża biex jikkorobora provi oħra. (Ara: Subramianiam v Public Prosecutor (1956) 1.W.L.R.956 at 969, PC).2 Fir-rapport odjern m’hemmx xi allegazzjoni bħalma ma għamlet ST fil-każ ‘Al-khawaja vs UK’ jew xi sitwazzjoni simili għal dak li aċċettat il-Qorti Kostituzzjonali. Hawn għandna biss rapport li saret is-serqa, ta’ xhiex, fejn u meta. Min għamel ir-rapport mhux Malti, ma semma lil ebda persuna bħala suspettat, u ma jistax joqgħod jinġieb Malta biex jikkonferma li saret serqa ta’ laptop. Terġa’ min għamel irrapport ma joqgħodx f’xi pajjiż fil-viċin.

26. Għalhekk il-Qorti, wara li rat iċ-ċirkostanzi tal-każ, u wara li rat l-artikolu 599 tal-Kap 12 res applikabbli għall-Kap 9, qed tiddeċiedi li fil-proċess teżisti prova li hija ammissibbli. Ir-rapport huwa prova li saret is-serqa u ta’ xejn aktar.

22. Oltre minn hekk fis-sentenza tal-Qorti Kriminali deċiża nhar l-24 t’Ottubru 2011 fil-kawża fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta’ Malta vs Mario Azzopardi** ġie deċiż is-segwenti:

Li l-artikoli relevanti dwar il-Hearsay Rule huma l-artikoli 598 u 599 tal-Kap 12 reżi applikabbli għall-Kap 9 bl-artikolu 645 tal-Kap 9.

Il-każ li mhux l-ewwel darba li ġie ċitat b’approvazzjoni dwar il-hearsay rule f’kawżi ta’ natura kriminali huwa Subramaniam v. Public Prosecutor fejn insibu dan il-kliem:
‘Evidence of a statement made to a witness by a person who is not himself called as a witness may or may not be hearsay. It is hearsay and inadmissible when the object of the evidence is to establish the truth of what is contained in the statement. It is not hearsay and is admissible when it is proposed to establish by the evidence, not the truth of the statement, but the fact that it was made. The fact that the statement was made, quite apart from its truth, is frequently relevant in considering the mental state and conduct thereafter of the witness or of some other person in whose presence the statement was made.’

Jekk wieħed jimxi mal-prinċipji ta’ dan il-każ allura ċerti persuni li magħhom ikun tkellem l-allegat vittma jistgħu jkunu prodotti (per eżempju, psikologu, għalliem jew social worker, il-ġenituri jew qraba fil-qrib tal-allegat vittma). Dawn jistgħu jixhdu li l-allegat vittma tassew qal hekk. Tali xhieda hija biss prova li l-allegat vittma tassew qal hekk, iżda mhux li dak li qed jgħid l-allegat vittma huwa tassew minnu. Jekk wieħed jeżamina l-ewwel sentenza tal-artikolu 599 tal-Kap 12, wieħed jista’ jikkonkludi li l-hearsay rule fil-Liġi tagħna mhix daqshekk assoluta. U filfatt hekk

qalet il-Qorti Kostituzzjonali hija u tiddeċiedi il- każ ‘Joseph Mary Vella et versus Il-Kummissarju tal-Pulizija’ (13 ta’ Jannar 1988) fejn il-Qorti kkonfermat digriet tal-Prim’Awla biex jitħalla jixhed Prokuratur Legali li kien marbut bis-sigriet professjonali. Dan tħalla jixhed mingħajr ma kellu jikxef isem it-terza persuna li kienet qaltlu biex il-fatti li fuqhom kellhom jixhed il-Prokuratur Legali. Peress li d-depożizzjoni, li tista’ tkun hearsay, tista’ tkun prova diretta li ntqal xi ħaġa, ma tistax tiġi esklusa flistadju tal-eċċezzjonijiet preliminari.

F’dak li huma deċiżjonijiet kriminali, il-Qrati tagħna issa ilhom sew isegwu il-prattika dwar il-hearsay rule. (Ara dwar dan il-punt: Ir-Repubblika versus Meinrad Calleja). Reċentement il-Qorti tal-Appell Kriminali diversament preseduta qalet hekk:’

Fil-limit tal-użu li għamlet l-ewwel Qorti tal-okkorenza msemmija, ma hemm xejn irregolari. Hu ben stabbilit li waqt li prova hearsay ma hix prova tal-kontenut ta’ dak li jiġi rapportat li ntqal, hi prova li dak rapportat li ntqal fil-fatt intqal fiċ-ċirkostanzi, data, post u ħin li ntqal u in kwantu tali hi ċirkostanza li meħuda ma’ provi u ċirkostanza oħra tista’ wkoll tikkontribwixxi għall-apprezzament li tagħmel il-Qorti.’ (1 t’April 2011 ‘Il-Pulizija versus Fabio Schembri’ preseduta mill-S.T.O. il-Prim Imħallef Dr Silvio Camilleri).

23. Apparti dan fis-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fil-kawża fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta’ Malta vs. Angelus Vella**, deċiża nhar it-30 ta’ Lulju 2015, ir-regola dwar il-**hearsay evidence** ġiet spjegata b’dan il-mod kwantu sempliċi daqskemm ċar:

Ilu ben stabbilit minn din il-Qorti, kif anki rilevat mill-ewwel Qorti fis-sentenza tagħha, li mhux kull relazzjoni ta’ x’qal ħaddieħor tikkostitwixxi hearsay evidence iżda jekk dak rapportat hux hearsay evidence jew le jiddependi mill-użu li wieħed jippretendi li jsir minn dak rakkontat. Jekk dak rakkontat jiġi preżentat bħala prova tal-kontenut tiegħu allura dak ikun hearsay evidence u bħala tali inammissibbli iżda jekk dak rakkontat jiġi preżentat mhux bħala prova tal-kontenut tiegħu iżda bħala prova li dak li ntqal verament intqal fiċ-ċirkostanzi ta’ data, post u ħin li fihom intqal allura dan ma jkunx hearsay evidence u huwa ammissibbli għal ċerti għanijiet legali legittimi bħal sabiex tiġi kontrollata x-xiehda diretta tax-xhud li l-kliem tiegħu ikun qiegħed jiġi rapportat jew, fiċ-ċirkostanzi idoneji, anki sabiex tiġi korroborata xiehda diretta oħra.

24. Illi l-Liġi tafda l-eżerċizzju tal-analiżi tal-provi primarjament f’idejn il-Qorti tal-Maġistrati. Dan peress li l-Qorti tal-Maġistrati tkun fl-aħjar qagħda tqis il-provi kollha għax, normalment, tkun għexet personalment il-proċess quddiemha. Hija tkun setgħet tara u tisma’ lix-xiehda jixhdu quddiemha - ħaġa li din il-Qorti ma kellhiex l-opportunita li tagħmel. U għalhekk huwa għaqli li l-Liġi tħalli prinċipalment dan l-eżerċizzju ta’ analiżi u apprezzament tax-xiehda tax-xhieda f’idejn il-Qorti tal-Maġistrati; liema eżerċizzju huwa importanzi ħafna u li din il-Qorti ttih il-piż li jixraqlu, in kwantu ma jistax jiġi disturbat kif ġieb u laħaq.

25. Anke fejn il-Qorti tal-Maġistrati, għal xi raġuni jew oħra, ma tkunx semgħet ix-xhieda kollha hi stess, xorta waħda l-Liġi tafda l-

eżerċizzju tal-analiżi u deċiżjoni dwar il-fatti f'idejn il-Qorti tal-Maġistrati. Il-Qorti tal-appell xorta tibqa' Qorti tat-tieni grad, biex, fil-każijiet appellati tara jekk u safejn il-Qorti tal-Maġistrati setgħetx legalment u raġonevolment tasal għall-konklużjonijiet milħuqa minnha in bażi għall-dawk il-provi u l-argumenti legali miġjuba quddiemha. Biss, kif intqal, din il-Qorti ma taqbadx u tibdel id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Maġistrati kif ġieb u laħaq, u dan għar-raġuni miġjuba fil-kawża **Il-Pulizija vs. Lorenzo Baldacchino** deċiża mill-Qorti Kriminali bħala Qorti tal-Appell deċiża nhar it-30 ta' Marzu 1963 mill-Imħallef William Harding fejn intqal is-segwenti:

> Ma hemmx bżonn jinghad li l-komportament tax-xhud (demeanour) hu fattur importanti ta' kredibilita (ara Powell, On Evidence, p. 505), u kien, ghalhekk, li inghad mill-Qrati Ingliżi segwiti anki mill-Qrati taghna, illi "great weight should be attached to the finding of fact at which the judge of first instance has arrived" (idem, p. 700), appuntu ghaliex "he has had an opportunity of testing their credit by their demeanour under examination".

26. In definittiva, kif intqal minn din il-Qorti diversament presjeduta fis-sentenza **Il-Pulizija vs. Vincent Calleja** deċiża nhar is-7 ta' Marzu 2002 din il-Qorti, bħala Qorti ta' reviżjoni tas-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati ma terġax tagħmel ġudizzju ġdid fuq il-każ f'dak li għandu x'jaqsam mal-valutazzjoni u evalwazzjoni tal-fatti tal-każ, iżda tillimita biss ruħha biex tara jekk id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Maġistrati kienetx "unsafe and unsatisfactory" fuq il-bażi tar-riżultanzi li jkollha quddiemha dik il-Qorti. B'hekk din il-Qorti ma tistax tissostitwixxi d-deċiżjoni tal-Qorti tal-Maġistrati sakemm id-deċiżjoni ta' dik il-Qorti ma tkunx "unsafe and unsatisfactory". Jiġifieri jekk din il-Qorti tara li l-Qorti tal-Maġistrati setgħet legittimament u raġonevolment tasal għall-konklużjonijiet li waslet għalihom fuq il-bażi tal-provi u tal-argumenti legali li kellha quddiemha, allura din il-Qorti ma tistax taqbad u tibdel il-konklużjonijiet ta' dik il-Qorti – anke jekk il-Qorti tal-Appell Kriminali setgħet kienet tasal għal konklużjoni differenti minn dik milħuqa mill-Qorti tal-Maġistrati.

E. IL-KONSIDERAZZJONIJIET TA' DIN IL-QORTI

27. Nhar l-10 ta' Settembru 2019 il-Pulizija ġewwa l-Għassa ta' San Ġiljan irċevew rapport mingħand ċertu Melo Attard fejn dan stqarr li vettura bin-numru ta' reġistrazzjoni FBL 229 kienet għadha kemm laqtet il-vettura tiegħu u baqgħet sejra. L-inċident ġie rraportat li seħħ għall-ħabta tas-siegħa neqsin ħamsa waqt li l-vettura

propjeta’ tal-kwerelant bin-numru ta’ reġistrazzjoni FLY 182 kienet wieqfa pparkeġġjata fi Triq San Ġorġ b’direzzjoni tħares ‘l isfel. Huwa stqarr ukoll li l-vettura in kwistjoni kienet qiegħda pparkjata ħażin faċċata fid-direzzjoni l-opposta hekk kif is-sewwieq tagħha daħal jixtri minn Champs Pastizzerija u laqgħet il-vettura tiegħu hekk kif reġa’ daħal biex isuq fil-mument illi dan għamel U-turn bil-vettura. Il-kwerelant żied jgħid li s-sewwieq in kwistjoni baqa’ sejjer isuq fid-direzzjoni tal-Għassa ta’ San Ġiljan.

28. Illi fuq din l-informazzjoni, il-Pulizija bdiet bl-istħarriġ tagħha u wasslet għall-identifikazzjoni ta’ dan is-sewwieq bħala Javier CAMILLERI li kien joqgħod ġewwa Juno Door C, Juno Street, Pembroke. Il-Pulizija setgħu wkoll jinnotaw li l-vettura ddenunċjata kellha wkoll xi ħsarat fuq in-naħa tax-xellug tagħha. Jirriżulta li Javier CAMILLERI dak il-ħin ma setax ikellem lill-Pulizija u għalhekk talbuh sabiex filgħodu jirrikorri l-Għassa sabiex jiġi mitkellem. Senjatament dakinhar tal-inċident, wara nofs in-nhar, Javier CAMILLERI ġie mitkellem mill-Pulizija wara li ġew amministrati lilu d-drittijiet tiegħu u huwa rrilaxxja stqarrija mal-Pulizija.

29. Illi nhar il-25 ta’ Mejju 2021, l-imputat qua appellant ġie mressaq quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta’ Ġudikatura Kriminali mixli kif ingħad u sussegwentement instab ħati għall-imputazzjoni numru wieħed u sitta kif dedotti kontra tiegħu.

Analiżi tal-ewwel imputazzjoni miġjuba kontra l-imputat appellant mertu tal-ewwel aggravju mressaq minnu.

30. Illi fl-ewwel imputazzjoni CAMILLERI ġie mixli talli saq il-vettura tiegħu b’mod **traskurat** bi ksur tal-Artikolu 15(1)(a) tal-Kapitolu 65 tal-Liġijiet ta’ Malta li taqra bil-mod segwenti:

> 15(1) Kull min –
> (a) isuq vettura bil-mutur jew vettura oħra mingħajrliċenza tas-sewqan jewvettura bil-mutur jew vetturaoħra li ma jkollhiex liċenza, jew isuqha b’nuqqas ta’kont, **bi traskuraġni**[9], jew b’mod perikoluż, iżda matkun meħtieġa ebda liċenza dwar bicycle; jew

31. Għad li l-Liġi ma tagħtix tifsira ta’ x’jikkostitwixxi sewqan traskurat, din il-Qorti fl-appell kriminali **Il-Pulizija vs. Alfred Mifsud** deċiż fis-6 ta’ Mejju 1997 għamlet distinzjoni bejn dak li huwa

[9] Enfasi ta’ din il-Qorti.

sewqan traskurat nonche’ negliġenti u sewqan perikoluż. Sewqan traskurat jista’ jiddeġenera f’sewqan li jipperikola l-inkolumita’ ta’ terzi persuni daqskemm jaf iwassal għall-ħsara. Allura kkonkludiet li din hija kwistjoni ta’ gradi differenti.

> **Sewqan traskurat (negligent driving) hu kwalsiasi forma ta' sewqan li jiddipartixxi minn jew li ma jilhaqx il-livell ta', sewqan mistenni minn sewwieq ragonevoli, prudenti, kompetenti u ta' esperjenza. Bhala regola, il-ksur tar-regolamenti tat-traffiku kif ukoll in-non-osservanza tad-disposizzjonijiet tal-Highway Code li jincidu fuq il-mod jew il-kwalita' ta' sewqan ta' dak li jkun, jammonta ukoll ghal sewqan traskurat.**[10] Sewqan bla kont hu deskritt fl-artikolu 15 (2) ta' l-Ordinanza dwar ir-Regolamenti tat-Traffiku (Kap. 65) bhala sewqan "bi traskuragni kbira". Din it-tieni ipotesi, jigifieri ta' sewqan bla kont, tikkontempla s-sitwazzjoni fejn il-grad ta' traskuragni tkun kbira u tinkludi l-kazijiet fejn wiehed deliberatament jiehu riskji fis-sewqan li m'ghandux jiehu minhabba l-probabbilita' ta' hsara li tista' tirrizulta lil terzi, kif ukoll kazijiet fejn wiehed ikun indifferenti ghal tali riskji. Sewqan perikoluz (dangerous driving) jirrikjedi li fil-kaz partikolari s-sewqan kien ta' perkolu ghal terzi jew ghall-proprjeta' taghhom. Biex wiehed jiddecidi jekk kienx hemm dana l-perikolu, wiehed irid jara c-cirkostanzi kollha tal-kaz, inkluzi l-hin u l-lokalita' ta' l-incident u l-prezenza o meno ta' traffiku iehor jew ta' nies ghaddejjin bir-rigel. Sewqan f'kaz partikolari jista' jaqa taht tnejn jew aktar minn dawn it-tliet forom ta' sewqan, f'liema kaz japplikaw id-disposizzjonijiet tal-ligi u d-dottrina in materja ta' konkors ta' reati. Ghall-finijiet ta' piena l-legislatur pogga s-sewqan bla kont u s-sewqan perikoluz fl-istess keffa. Ir-reat ta' sewqan traskurat hu kompriz u involut f'dak ta' sewqan bla kont u f'dak ta' sewqan perikoluz.

32. Fl-appell kriminali **Il-Pulizija vs. Mark Borg** deċiż fit-18 ta’ Ottubru 2005 saret referenza għall-appelli kriminali preċedenti **Il-Pulizija vs. Mario Gellel**[11] u **Il-Pulizija vs. Antonio Spiteri**[12] fejn ‘sewqan traskurat’ ġie meqjus bħala dak is-sewqan li jiddipartixxi mill-prudenza ordinarja li għandha tiġi addotta mis-sewwieq fit-triq sabiex jiġu evitati s-sinistri stradali.

33. Mix-xhieda ta’ Melo Attard ma jirriżultax bi preċiżjoni kif seħħ l-inċident in kwantu huwa kien jinsab ġewwa l-vettura tiegħu u jgħid biss li ħass id-daqqa fuq il-bieba tal-vettura tiegħu ‘’ħassejt xi ħaġa tipo daħlet karozza ġo fija’’.

34. Iżda d-dinamika tal-inċident tirriżulta minn dak li xehed Lawrence Falzon fejn f’paġna 38 et sequitur tax-xhieda tiegħu huwa jiddeskrivi l-inċident u anki l-mumenti anteċedenti tiegħu:

---

[10] Enfasi ta’ din il-Qorti.
[11] Deċiża mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar id-19 ta’ Frar 2004
[12] Vol XLIV iv. 892

> Lawrence Falzon: Ħareġ jiġri biex jaqsam it-triq, daħal ġol-karozza, irriversja, ħareġ, kif ħareġ, ma nafx tilef il-kontroll u reġgħa (recte: reġa') daħal f'karozza oħra...
>
> .../....
> Prosekuzzjoni: U l-vettura l-oħra?
> Lawrence Falzon: l-oħra? Bil-Y bħali, kien qed jistenna lin-nies jew xi ħaġa w is-sinjur baqgħa dieħel ġo fih.
> ..../.....
> Prosekuzzjoni: Meta tgħid bil-manuvra, kif kienet eżatt din il-manuvra li għamel?
> Lawrence Falzon: Dan bħal meta toħroġ u tiġbed, u terġa' tiġbed -il ġewwa w jibqalek qisu weħħilek l-isteering u terġa' titħol (recte: tidħol) ġo l-ieħor. **Dawwar l-isteering ħafna malajr**[13] bl-esperjenza tiegħi imma trid tkun fiha l-karozza biex tkun taf.

35. Imbagħad, in kontro-eżami Lawrence Falzon, ikompli jiddeskrivi kif kienet l-imġieba tal-appellant qabel huwa wettaq dik il-manuvra li kkawżat l-inċident mertu ta' dawn il-proċeduri daqskemm ukoll iddeskriva bi preċiżjoni l-mument ta' meta l-appellant startja l-vettura u qala' minn fejn kien ipparkjat:

> Lawrence Falzon: ..kien ħiereġ minn hemm, kien qed jaqsam, **qasam jiġri**, daħal ġol-karozza, **startja qisu xi ħadd għajjatlu malajr fhimt? <u>Qabad u ħareġ hekk</u>, no problem,...**[14]

36. Din ix-xiehda okulari turi li l-appellant CAMILLERI mhux biss kien deher frettoluż imma li proċeda biex isuq b'mod imprudenti u non-kuranti fl-immanovrar tal-vettura tiegħu fil-mument illi huwa startja biex jitlaq. Dan ix-xhud jiddeskriva infatti l-inċident bħala li kien ikkawżat minn manuvra ta' xi ħadd li ma kienx fil-kontroll sħiħ tal-vettura tiegħu. Ix-xhud jiddeskrivi dak li ra bħala manuvrar mgħaġġel tal-'isteering wheel tal-vettura'.

37. L-appellant ma adottax il-kawtela mistennija minn persuna ta' sagaċja u diliġenza ordinarja li tinsab fil-kontroll ta' vettura. Triq San Ġorg, f'San Ġiljan - preċiżament fil-punt fejn seħħ l-inċident – irriżultat li hija triq komposta minn karreġġjata doppja għall-vetturi misjuqa f'direzzjonijiet opposti. Ir-ritratti eżebiti juru wkoll li dik hija triq traffikuża kemm b'vetturi kif ukoll nies li jkunu fl-inħawi minħabba l-ammont ta' ħwienet u barijiet li hemm f'dik iz-zona.

---

[13] Enfasi ta' din il-Qorti.
[14] Enfasi ta' din il-Qorti.

38. Din il-konfigurazzjoni stradali allura kienet teħtieġ lill-appellant li jaddotta kawtela akbar meta jiġi biex jimmanuvra l-vettura tiegħu. Din il-kawtela u prudenza ma kinux riflessi fil-manuvra affrettata u mhux meqjusa illi għamel l-appellant wara li beda jsuq b'dak il-mod deskritt mix-xhud okulari spiċċa biex daħal fil-vettura tal-kwerelant u kkawża dan l-inċident.

39. Jingħad ukoll kif minn dak li xehed Lawrence Falzon, jidher li dik il-manuvra illi wettaq l-appellant seħħet fil-mument illi huwa kien qiegħed jaqla' 'l barra l-vettura minnu misjuqa, fejn skont l-paragrafu 149 tal-High Way Code Malti fil-mument meta s-sewwieq ikun sejjer jintraprendi l-manuvra ta' 'Moving off', is-sewwieq tal-vettura huwa meħtieġ inter alia illi huwa jikkonċentra fuq is-sewqan tiegħu u jevita kull distruzzjoni.

40. Lawrence Falzon kien konsistenti fuq il-fatt li l-atteġġjament tal-appellant kien ikkaratterizzat minn ċertu ħeffa qabel u waqt li l-appellant kien qiegħed biex isuq kif ukoll li għamel manuvra veloċi tal-isteering tal-vettura minnu misjuqa. Dax-xhud jgħid li l-appellant qasam bl-għaġġla mingħand il-ħanut tal-pastizzi fi Triq San Ġorġ "qisu xi hadd ghajjatlu malajr" u kif daħal fil-vettura tiegħu bl-istess ħeffa irriversja, qala' u ħareġ. B'riferenza għal dawk in-nies li kienu nġabru fuq il-post, Falzon jgħid li dawn setgħu ħasbu lill-appellant bħala "xi wiehed fis-sakkra jew miġnun". Din id-deskrizzjoni ta' Falzon qajla turi li qabel l-appellat qala minn fejn kien parkeġġat, waqt il-manuvra u wara l-istess manuvra huwa assikura li jaderixxi mar-regoli tal-High Way Code li evidentement jirrikjedu prudenza u kontroll totali tal-vettura kemm qabel ma tibda tiġi misjuqa kif ukoll waqt li tkun qegħda tiġi mmanuvrata fit-triq. Il-konċentrazzjoni sħiħa fuq is-sewqan meħtieġa mill-appellant bħala sewwieq ta' vettura bil-mutur kienet pruvata nieqsa. Dan il-ksur tar-regolamenti tat-traffiku misjuba fil-High Way Code wkoll fih innifsu jammonta għal forma ta' traskuraġni li tirreferi għaliha l-Liġi fl-Artikolu 15(1)(a) tal-Kapitolu 65 tal-Liġijiet ta' Malta.

41. **Għaldaqstant, il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) setgħet legalment u raġonevolment issib ħtija fl-appellant għar-rigward ta' din l-ewwel imputazzjoni u l-aggravju tal-appellant qiegħed jiġi miċħud.**

Analiżi tas-sitt imputazzjoni miġjuba kontra l-imputat appellant mertu tat-tieni aggravju mressaq minnu.

42. Illi permezz tat-tieni aggravju tiegħu l-appellant qiegħed jikkontesta d-deċiżjoni ta' sejbien ta' ħtija tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) fir-rigward tal-ksur tar-regolament numru 67(1) tal-Leġislazzjoni Sussidjarja 65.11 Regolamenti dwar il-Vetturi bil-Mutur.

43. Biex jirriżulta integrat dan ir-reat ried jiġi pruvat li dakinhar tal-11 ta' Settembru 2019 l-appellant CAMILLERI naqas milli jieqaf meta kien involut f'inċident tat-traffiku f'dawk iċ-ċirkostanzi msemmija mill-Liġi b'mod li jkun saq minnufih minn fuq il-post, f'ċirkostanzi fejn kien mistenni minnu illi jibqa' hemmhekk sabiex jittieħdu d-dettalji mill-awtoritajiet tal-vettura misjuqa minnu daqskemm tiegħu nnifsu. Il-Leġislatur ried jevita xenarju fejn persuni nvoluti f'inċident ma jkunux jirrendu ruħhom irriperibbli billi ma jibqgħux fuq il-post biex tinġabar l-informazzjoni dwar l-inċident u li jinġabru d-dettalji tal-partijiet u l-vetturi involuti eċċ.

44. Mhux kontestat li wara, frott ta' dan l-inċident, il-vettura misjqa mill-appellant baqgħet dieħla fil-vettura parkeġġjata ta' Melo Attard u kkawżatilha ħsara. L-anqas huwa kontestat li wara dan l-inċident l-appellant ma kienx baqa' fuq il-lok tal-inċident. L-appellant jargumenta li huwa veru telaq minn fuq il-post iżda għamel dan mhux għax ried jaħrab, iżda kien kostrett jitlaq minħabba li beża' li jagħmlu għalih xi nies li kienu nġabru madwar il-vettura tiegħu wara li seħħ l-inċident.

45. Ix-xhud okulari Lawrence Falzon jikkonferma kif huwa minnu li kif seħħ l-inċident inġabru diversi persuni madwar il-vettura tal-appellant u jgħid li huwa kien pront jintervjeni sabiex lil dawn in-nies jibgħathom 'l hemm tant li gideb li huwa kien pulizija.[15]

46. Biss, jirriżulta wkoll mix-xhieda tal-istess Falzon illi kienu waslu xi Pulizija fuq il-post tant illi talbuh jagħti d-dettalji tiegħu. Il-kwerelant Melo Attard, f'paġna 35B tax-xhieda tiegħu wkoll isemmi kif kienu għaddejjin il-Pulizija minn fuq il-post u li kienu qalulu sabiex imur jagħmel rapport l-Għassa. La Falzon u lanqas Attard ma jgħidu fix-xhieda tagħhom li dak il-ħin l-appellant CAMILLERI ma kienx baqa'

[15] Ara paġna 37B tax-xhieda tiegħu.

hemmhekk. Iżda f'dan il-każ l-appellant innifsu jgħid li ma baqax fuq il-post, bir-raġuni miġjuba minnu kienet li huwa beża minħabba xi nies li kien hemm.

47. Iżda anke dan il-fatt huwa kontestat minn Lawrence Falzon li għalkemm jikkonferma li kien hemm xi nies li nġemgħu fuq il-post, huwa ra li jikkalma s-sitwazzjoni, ħarref li kien pulizija, qagħad jistenna li jiġu l-pulizija, kien baqa' fuq il-post preċiżament għax ma riedx li jinqala' iżjed inkwiet u jkun hemm min jiġi fl-idejn. Għalhekk inqas u inqas ma l-appellant kellu għalfejn jibża. Anzi Falzon qal, f'paġna 37C li l-appellant ma baqax sejjer iżda "waqaf umbaghad kif tkellmu kollox umbaghad kif gie l-pulizija ma nafx x'ghamel anyway. Umbaghad sa dak il-hin bqajt sakhemm kollox kien ok umbaghad ghidtilhom jekk jiġri xi haġa, ibghatu ghalijja. Ma nafx telaqx umbaghad."

48. U allura dan juri li fil-mument li kienu waslu l-pulizija fuq il-post l-appellant kien diġà telaq, iżda fil-konfront tiegħu ma kienx hemm forza jew vjolenza eżerċitata. Ir-raġuni miġjuba minnu għalxiex telaq minn fuq il-post mhix kredibbli, jew ġustifikata. Anzi jekk xejn il-kumplament tal-provi juru li huwa kien riluttanti milli jitkellem mal-Pulizija, anke wara li l-Pulizija rnexxilha titraċċa lill-appellant permezz tan-numru tar-reġistrazzjoni tal-vettura illi pprovdilhom l-istess Falzon id-dar tiegħu u mhux fuq il-post tal-inċident.[16]

49. **Għal dawn il-motivi, din il-Qorti tqis li jista' jitqies integrat ir-reat ikkontemplat f'din is-sitt imputazzjoni u l-Qorti tal-**

[16] F'dan ir-rigward il-Qorti tinnota li mix-xiehda tas-Surġent 345 Cremona jirriżulta li wara li hu kien irrintraċċja lill-appellant u mar id-dar tiegħu biex ifittxu, missier l-appellant stess kien stqarr miegħu li l-appellant kien skont l-NPS a fol 26: "fi stat ta' sakra qawwija". Missier l-appellant ma jikkonfermax dan id-dettall fix-xiehda tiegħu. Iżda jgħid li huwa qal lil Pulizija biex jidħlu jiċċekkjaw fuq ibnu, iżda kienu l-istess Pulizija li qalulu biex imur l-għada l-għassa fit-1500. PS345 jgħid li kif marru d-dar tal-appellant laqgħuhom missier l-appellant li qallhom li ibnu kien rieqed; u għalkemm is-surġent qallu li xtaqu jkellmuh, wara li Camilleri mar jiċċekkja lil ibnu, informa lis-surġent li ibnu kien qallu li ma jistax iqum. Anzi fix-xiehda tiegħu a fol 21D, is-Surġent jgħid li Emanuel Camilleri qallu ċar u tond li l-appellant "ma jistax jiġi ghax fis-sakra. Bid-dovut rispett, l-investigazzjoni f'dan il-każ naqset milli tistabbilixxi l-fatti kollha f'dan il-każ in kwantu jekk Emanuel Camilleri kien qallu li ibnu kien fis-sakra meta s-surġent kien jaf li ftit ħin qabel l-istess appellant kien involut f'inċident stradali fejn seħħet ħsara fuq vettura, huwa kellu jivverifika dawk il-fatti sew. Fil-fatt, meta ġie għas-si u n-no, l-Avukat Difensur ma qagħadx lura milli jikkonfrontah bil-mistoqsija f'paġna 21F dwar jekk kienx jikkonferma jekk ittieħedx xi kampjun jew test tal-alkoħol tal-imputat. It-tweġiba tax-xhud kienet fin-negattiv. Dan in-nuqqas fl-investigazzjoni kellu l-effett tiegħu fuq dan il-każ in kwantu l-appellant ġie liberat mill-iżjed imputazzjonijiet serji li kellu minħabba nuqqas ta' provi.

Maġistrati (Malta) setgħet kemm legalment kif ukoll raġonevolment issib ħtija fl-appellant.

Kunsiderazzjonijiet dwar il-Piena

50. In kwantu għall-piena inflitta mill-Qorti tal-Maġistrati, huwa prinċipju ormai stabbilt li f'materja ta' appell minn piena, sabiex Qorti tal-Appell tibdel il-piena li tkun erogat l-ewwel Qorti, dan tagħmlu biss fl-eventwalita' li jirriżultalha li tali piena tkun żbaljata fil-prinċipju jew manifestament eċċessiva. Hekk ġie mistqarr mill- Qorti tal-Appell Kriminali (Superjuri) fil-kawża fl-ismijiet **The Republic of Malta vs. Kandemir Meryem Nilgum and Kucuk Melek** deċiża nhar il-25 t'Awissu 2005:

> It is clear that the first Court took into account all the mitigating as well as the aggravating circumstances of the case, and therefore the punishment awarded is neither wrong in principle nor manifestly excessive, even when taking into account the second and third grounds of appeal of appellant Melek. As is stated in Blackstone's Criminal Practice 2004 (supra):
>
> "The phrase 'wrong in principle or manifestly excessive' has traditionally been accepted as encapsulating the Court of Appeal's general approach. It conveys the idea that the Court of Appeal will not interfere merely because the Crown Court sentence is above that which their lordships as individuals would have imposed. The appellant must be able to show that the way he was dealt with was outside the broad range of penalties or other dispositions appropriate to the case. Thus in Nuttall (1908) 1 Cr App R 180, Channell J said, 'This court will...be reluctant to interfere with sentences which do not seem to it to be wrong in principle, though they may appear heavy to individual judges' (emphasis added). Similarly, in Gumbs (1926) 19 Cr App R 74, Lord Hewart CJ stated: '...that this court never interferes with the discretion of the court below merely on the ground that this court might have passed a somewhat different sentence; for this court to revise a sentence there must be some error in principle."
>
> Both Channell J in Nuttall and Lord Hewart CJ in Gumbs use the phrase 'wrong in principle'. In more recent cases too numerous to mention, the Court of Appeal has used (either additionally or alternatively to 'wrong in principle') words to the effect that the sentence was 'excessive' or 'manifestly excessive'. This does not, however, cast any doubt on Channell J's dictum that a sentence will not be reduced merely because it was on the severe side – an appeal will succeed only if the sentence was excessive in the sense of being outside the appropriate range for the offence and offender in question, as opposed to being merely more than the Court of Appeal itself would have passed." This is also the position that has been consistently taken by this Court, both in its superior as well as in its inferior jurisdiction.

51. Mill-banda l-oħra din il-Qorti trid tagħmel l-evalwazzjoni tagħha dwar jekk il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) applikatx piena li kienet manifestament eċċessiva meta wieħed jieħu kont ukoll tal- aspetti

retributtivi u preventivi tas-sentenza emessa minnha. Kif intqal aktar il-fuq fl-appell Kandemir u li ġie wkoll imbagħad ribadit fl-appell superjuri **Ir-Repubbblika ta' Malta vs. Marco Zarb**, deċiża nhar il-15 ta' Diċembru 2005, din il-Qorti bħala Qorti ta' appell ma tiddisturbax is-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-ewwel istanza sempliċiment għaliex kienet tippreskrivi piena li kienet għola minn dik li din il-Qorti kif komposta kienet kieku tagħti kieku kienet hi li qegħda teroga l-piena. Biex l-appell jirnexxi, kien meħtieġ li l- appellant juri li l-piena mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati kienet toħroġ barra mill-parametri tal-piena jew miżuri applikabbli għall-każ. Din il-Qorti ma tinterferix ma pieni li ma jkunux jidhru li huma żbaljati fil-prinċipju, għalkemm ikunu jidhru li huma pieni ħorox għal xi Ġudikanti.

52. Biex piena mogħtija minn Qorti tal-Ewwel Istanza tkun tista' tiġi mibdula jrid jiġi pruvat li kien hemm xi żball fil- prinċipju wara l-emanazzjoni ta' dik il-piena. Il-Qorti tal-Appell Kriminali fl-Ingilterra żviluppat ukoll il-kunċett ta' sindakabilita tal-piena tal-Qorti tal-Ewwel Istanza fil-każ li din tkun eċċessiva jew manifestament eċċessiva. Biss dan ma jfissirx li sempliċiment għax sentenza tkun tidher li hija fuq in-naħa aktar severa din tkun tissodisfa dan it-test tal-eċċessivita jew eċċessivita manifesta. Anzi dik il-Qorti ttenni li appell fuq tali piena jkun jista' jiġi milqugħ jekk jirriżulta li s-sentenza tkun barra l-parametri tal-piena li tkun applikabbli għall-offiża in kwistjoni u għaċ-ċirkostanzi tal-ħati u mhux għaliex tkun piena li tkun għola minn dik li kieku l-Qorti tal-Appell kienet teroga għall-każ in kwistjoni. Dawn il-prinċipji ġew ukoll imħadnin minn din il-Qorti, kolleġjalment komposta fis-**sentenza Ir-Repubbblika ta' Malta vs Carmen Butler et** deċiża nhar is-26 ta' Frar 2009 fejn ġie mistqarr ukoll is-segwenti:

> Fil-verita`, dawn il-principji huma rifless tal-principju l-iehor li meta jkun hemm sentenza li tigi appellata mill-hati, il-Qorti tal-Appell Kriminali, bhala regola, ma tiddisturbax il-piena erogata mill-ewwel qorti sakemm dik il-piena ma tkunx manifestament sproporzjonata jew sakemm ma jirriżultax li l-ewwel qorti tkun naqset milli taghti importanza lil xi aspett partikolari tal-kaz (u anke, possibilment, lil xi cirkostanza sussegwenti ghas-sentenza ta' l-ewwel qorti) li kien jincidi b'mod partikolari fuq il- piena. S'intendi, kif diga` nghad, "sentencing is an art rather than a science" u wiehed ma jistax jippretendi xi precizjoni matematika jew identita` perfetta fit-tqabbil tal- fatti ta' kaz ma' iehor jew tal-piena erogata f'kaz ma' dik erogata f'kaz iehor.

53. Il-ġurisprudenza prevalenti f'dan il-kuntest, tgħallem li meta Qorti tiġi biex teroga piena trid tieħu kont taċ-ċirkostanzi kollha li jsawru l-każ, jiġifieri dawk tal-vitmi, l-interessi tal-komunita kollha kemm hi, kif ukoll dawk tal-ħati. F'dan is-sens, kemm il-ġurisprudenza lokali kif ukoll dik Ingliża tistabbilixxi li fl-eżerċiżżju ta'

reviżjoni imħolli lilha, il-Qorti tal-Appell Kriminali trid tistħarreġ appell fuq il-piena inflitta kemm billi tqis iċ-ċirkostanzi kollha prevalenti li l-Qorti tal-Ewwel Istanza setgħet kienet f'qagħda li tara, kif ukoll, skont kif imsemmi fis-sentenza Butler tqis anke, possibilment, lil xi ċirkostanza sussegwenti għas-sentenza ta' l-ewwel qorti.

54. Magħdud dan kollu din il-Qorti tirrileva li l-piena mposta mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) hija piena li tirrientra fil-parametri legali preskritti u lanqas ma hija manifestament sproporzjonata jew inġusta jew żbaljata fil-prinċipju.

55. In kwantu għas-sospensjoni tal-liċenzja din hija wkoll konsegwenza marbuta mas-sejbien ta' ħtija u hija tassattivament imposta mid-dettami tal-Artikolu 15(2) tal-Kapitolu 65 tal-Liġijiet ta' Malta.

Deċide

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qegħda tiċħad l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata.

Aaron M. Bugeja
Imħallef